

НОВА ЗОРЯ

4. WARSZAWA
Biblioteka Narodowa
Minist. Oświaty

ЧАСОПИС ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст. під неділю на 8 ст. | Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол, місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 1 амер. долар. — Ціна числа 25 сот. — Конто П. Ш.: Краків 435.867.
АДРЕСА: Нова Зоря Львів, ул. Кляновича ч. 8. II. пов. — Телефон 4—48.

Україна — актуальний проблем СССР.

Парижський „Le Correspondent“ приніс статтю французького публіциста Роберта Лябона п. з. „Будуча Росія“. В ній лише, що Україна се найбільш актуальний проблем СССР., бо на Україні дозрівають сепаратистичні змагання. Ті змагання випливають з облудної політи-

ки Москви, котра визискує Україну як колонію Москви. Лябон твердить, що Україна може незабаром стати тереном поважних подій, які можуть потягнути за собою далеко ідучі зміни в політичній констеляції східної Європи.

Безробіття в Європі

Скрізь паде з виїмком Англії.

Німецька Телегр. Агенція Вольфа розіслала бюлетені про безробіття такого змісту:

Назагал в останніх місяцях безробіття зменшилося значно майже у всіх краях Європи з виїмком Англії, де воно постійно росло від квітня до липня. Річ в тім, що англійське рільництво не в силі в літі відтяжати ринок праці подібно як

се робить рільництво в інших краях. В Австрії, Польщі, Чехословаччині, Бельгії, Голляндії та Швейцарії безробіття в порівняно з тим самим часом м. р. значно упало. В Німеччині м. р. було дучше.

Советських країв до сего огляду не втягнено.

Голод на Україні більшає

Російський орган „Разсвіт“ доносить, що супроти неурожаю на Херсонщині уряд шукає роботи для колоністів. Останні офіційні вісті з Росії доносять, що голод на Україні не лише „грозиць“, але вже єсть. На Україні зачали вже працювати воєнно-полеві кухні, котрі кормлять 850.000 голодних. На широкоромлення

всїх голодних треба буде приблизно 100 мільонів рублів. Се щойно перші вістки. Вони вказують на те, що на Україні може повторитися страшний голод з 1921. р.

По найновішим інформаціям голодує на самій Україні коло 8 мільонів населення!

Чим журиться уряд сов. України

Семинар для протирелігійної пропаганди.

Московський кореспондент „Vossische Zeitung“ доносить:

В Харкові має бути отворений семинар для протирелігійної пропаганди. Також протирелігійний музей в місцевості Горловка отворить філії в цілїм краю. Дотепер ширено безбожність тільки при

помочи коротких курсів, від тепер будуть се робити систематично.

Ось чим журиться уряд „самостійної“ України — в часі, коли голод нищить її народ!... Во істині: Кого Бог покарати хоче, тому лиш розум відбирає, а він сам уже „решту“ зробить.

Уздоровлення Австрії

Соціалдемократи втратили вплив між військом.

На днях відбулися вибори т. зв. мужів довіря війська в новій, малій Австрії, котре до недавна було сильно розполітизоване соціалдемократами. Тепер вибори дали несподіваний вислід: на всіх 281 мандатів здобув „Неполітичний Союз“ 212 місць. Соціалдемократичний Союз 62 а Великонімецький Союз 7. Віденська

преса доносить, що й тих 62 мандати, які ще остали в руках соціалістів, дали їм не оружні жовніри, а всякі канцеляристи. В самім Відні соціалдемократи втратили майже половину мандатів, бо мали їх 39, а задержали всего 21. Таким чином уздоровлення Австрії очевидно на добрій дорозі.

Аж сей розяснив таємницю

Професор каже, що 70 процент большевицьких політиків се хорі умово люде.

„Daily Telegraph“ доносить:

Советська влада заборонила поширювати книжку професора Воскресенського, котрий написав студию, про умові хороби між політиками й членами комуністичної партії. На основі дозголітних помічень доходить той професор до висновку, що 70 процент большевицьких політиків і діячів, се хорі умово люде. У них слідні обяви умових хоріб, що до яких не може бути сумніву. Ті хороби викликає у них головно перепрацюванням. До умово хорих належать: Троцький, Рижков, Сталін, Орджонікідзе і ба-

гато інших комуністів на визначних становищах. Не менше як 40 процент членів усеї комуністичної партії хорих на психозу, особливо члени Інду (чрезвичайки). Се ствердив сам уряд, видаливши зі служби багато з них якраз і за дивних проявів і неморальних учинків. Професор наводить багато доказів умово ненормальности комуністичних діячів, нпр. такий, як оден їх достойник, що вже два роки займав високе становище, мараз без усякої причини скінчив свою кар'єру — револювером і замахом на товариша своєї праці і т. ін.

о. ВАСИЛЬ НАВРОЦЬКИЙ.

СВІТЛА І ТІНИ

з нашого церковно-народного життя

(Правда про Холмщину. — Розбіжність думок. — Причинки до біографії Маркіяна Шашкевича. — Григорій Якимович. — Іван Наумович. — Холмські священики в нас; наші на Холмщині).

Др. А. Чайківський піддержує дальше свої тези про польонізацію через „густо лонанивані лат. латки“ в „унії“ і в своїх статтях „Православє“ (Діло чч. 202—203) ті тези так обосновує:

„Що ті побоювання денационалізації не безпідставні, то ми бачимо на Холмщині і Підляшю. Там латинізація (унія) дійшла до гозіпків, літаній, орнаментів, виладувань іконостаєв, а „упорствуюць“, що по скасуванні унії Росією не хотіли перейти до православія і були тайними католиками, по виданні толєранційного закону, перейшли до латинської віри й для українського народу пропали.“

На се „Нова Зоря“ дала таку відповідь:

„Всупереч очевидним і від 50 літ установленим фактам др. А. Ч. се сьогодні має відвагу писати, що Холмщина спольонізувалася наслідком унії, зокрема задля ріжних латинських звичок у тамошніх церквах. Тимчасом хто з якою-такою науковою совістю відважитьсь заперечити, що ніщо, тільки православіє „чищення“ уніятської Холмщини зробило з землі королі Даніела польську країну?“

В 225 ч. „Діла“ уроженець холмської землі, п. В. Островський в статті „Правда про Холмщину“ лише, що Нова Зоря повисшим своїм висказом „наслідок історію нещасної Холмщини“ і заперечує, що він, як холмщак, який чимало студіював історію церкви на Холмщині, знає причини переходу сотень тисяч нашого українського населення до польського табору і каже, що заява др. Чайківського цілковито згідна з дійсністю й науковою совістю.

Бачимо в повиснім однакове зареєстрування одного й того самого факту, а дуже велику розбіжність в обоснованню, себто в з'ясованню причин, які на заїстнування того факту склалися. Де правда?

Щоби могли на те дати влучну відповідь та обективний видати суд в тій вельми складній справі переходу на латинський обряд і винародовлення цілої території, на наших зах.-українських землях, треба піійти до справи основніше, ніж се зробив п. В. Островський, а саме треба увійти не лиш у відносини, в яких знайшлася унія в Холмщині, не лиш оцінювати їх під льокальним кутом місцевих відірваних явищ, треба розглянути се справу також з ширшого овиду.

Вказуючи лиш мимоходом на подібну справу масового переходу уніятів на Білорусі і Підляшю на лат. обряд чи на православіє і їх національний прозелітизм, перейду до відносин в Галичині, які це в свіжій пам'яті. Ті відносини в часах перед 1848 роком аж до 60 років мин. століття як раз вівсім такі самі, що на Холмщині: уніятське духовенство так-

само було зпольщене. Його розповідна мова була польська. Воно голосило навіть польським проповідям.

Мій дідок, батько Андрій, народжений 1817, висвячений 1840, душпастир в Бережанах, Підгайцях, Заставцях і Подуцькій, парох Котузова а від р. 1863, парох Голіч, розмовляв бусало з матрою по польськи, а з дітьми вже по українськи і таксамо проповідував. Попередник мого батька, парох Голіч Матірський (умер 1863.) проповідував лиш по польськи; в захристі голіцької церкви поновилися по нїм мандуєрніти його польських проповідей. Так було на всій галицькій Україні, так було й у Львові.

Першу українську проповідь у Львові вголосив, як відомо, Маркіян Шашкевич в р. 1836/7 в св. Юрській церкві. Подало докладно за оповіданням могого батька:

„Потайки і конспіративно приладився Маркіян Шашкевич, тоді Соколов 4 року,“ до свого виступу. Взаємничених було лиш кільках питомців, між ними і мій батько, тоді на низькому році богословія. В призначені на проповідь неділю катедральна церква св. Юрська повна. На митрополитичній престолі сидить митрополит Мих. Левицький, в крилошанських стінах крилошан в архипресвитером капітули Григорієм Яхимовичем на чолі. Маркіян Шашкевич зийшов на проповідальницю, а в потаюх очей, схований на сходах, забудованих від церкви, сів мій батько з рукописю проповіді в руках, щоб, у потреби „супфтерувати“. Всі проповіді до того часу зачиналися читатом з евангелія в церковній мові, описля проповідник подавав польський переклад читату і далше говорив по польськи. Шашкевич виголосив мототцитат в церковній мові, описля казав слова: „Виступи так!“ і... допидло перше в св. Юрі і у Львові українське слово Боже. В церкві порушення і здивування. Григорій Яхимович (лізізіше митрополит, від р. 1848, чоловік сподвижник українського відродження!) сказав шіглом до крилошан: „Także coś! Zaczęło mu się mówić po rusku“... (Д. 6.)

*) Питомці 4 року проповідали тоді обовязково в львівських церквах.

Прислайте передплату!

Щоденний фейлетон „Нової Зорі“ з дня 25. X. 1928

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. століття.

— Язик не має костей і говорить, як йому вигідно. І якже я можу дати облизати золоту кість всім язикам тих, що принесли до тебе сю сплетню? На се за мало триста по триста тисяч золотих дукатів!

Агмед-баша встав і тихо прошепотів:

— О, наймудріша із жінок мослемських! Треба ще тільки забезпечити мовчанку одного внуха...

— Котрого? запитала невинно як дитина.

Агмед-баша завтагався. Але солодкий усміх матери прища та її великі, чисті як небо, очі мимохить видерли з його уст імя спільника.

— Гассана, сказав шепотом.

— Як? запитала таксамо наивно.

— Або грошем або ножем, відповіла, думаючи, що вже має в руках наймогутнішу з жінок Падишаха.

— Я ще не мала крові на своїх руках, відповіла в задумі. І в тіх хвили пригадалася їй ворожба циганки. Немов посвоячена духом з нею вдівилася в нахабника. І було їй ясно, що він не убоєдинокого свідка її таємниці, тільки укне його, щоб до кінця життя мати ніж проти неї і її сина.

— Я ще не мала крові на своїх руках, повторила. І не хочу мати! додала з притиском.

Чула, що тепер сказала неправду. Стало їй так прикро, аж терпко. Не від того, о, не від того, що відчула жанду крові тих людей, які загрожували долю її сина. Тільки від того,

Перший політичний процес молодіжи котра виросла під большевизмом.

В Ростові на Дону закінчилися перед большевизма судом перший процес молодіжи — що виросла за революції. Для нас той процес подвійно цікавий і важкий: раз тому, що большевики судили молодіж за контрреволюцію, а по друге тому, що та молодіж виростала на українській землі й походить з нашого народу, на що вказують виразно її назвіска: Савченко, Гавриленко, Мазрак, Синдаронський і т. д. 22 молодих студентів, зі шкіл в Катеринодарі на Кубані засідали на лаві обжадованих.

За що їх судили? Большевизмський орган „Молот“ пише, що ті студенти зразу шептали в стінах інститута, що в большевизмській республіці нежа свободи та що ко муністична партія складається з прайдівітів, котрі душать ініціативу народа. А потому оснували собі „контрреволюційну групу“ і 1 мая 1927 р. піддали кидиці окотроцьких соборіть (больш. революції) та прийшли до висновку, що низької революції не було, а був тільки великий кривавий бунт, в котрім побивали багдан озирливі людей, знищили людську культуру й поневолили народ.

Головою тої групи був Григорій Синдаронський, а заступником молодий поет, Магомет Анашев.

Мусульманське імя останнього вказує на те, що опроч України й Росії були в тій групі й мусульмане, значить — організація була поставлена на територіяльній основі.

В листопаді 1927 р. дійшла та група до терористичних висновків і рішила, що в „борбі за скінчення большевизмського устрою агітація прокламаційна дуже слаба зброя і треба терористичних актів і бомб, динаміту й піроселітні“.

На одяга осінні і зимові, на плащі, рагляни і верхи футер наймодніші матерії **ВОВНЯНИ** англійські і бельські першорядної якості, як камгарни, дубле, англійські шевіоти і т. д.

всіякі підшивки й додатки поручає детальнічо по фабричних цінах відомий з дешевоти христ. магазин **ГУРТІВНЯ ТЕКСТИЛЬНА** 45 **Львів РИНОК** 45 329 Догідні умови сплати. 6—20

Сказали і зробили. Доконали політичного убиєства на провокаторів Зинаїд Крилової, котру оглушили ударами, звязали і кинули в ріку. В воді вона відвисла, притомність і зачала кричати. Надікан селянин Шабан і хотів її рятувати, але молоді терористи схопили його і також хотіли втопити. Він ледви вирвався і утік.

Тойж ночі ужили членів тої групи. Селянин, очевидно, не знав їх назвіска і після вської правдоподібности назвіска їх знала чревичайка від тоїж Крилової, котру вони втопили, а котра їх передтим судила та назвіска їх подала чревичайці.

Молодих учасників засуджено на смерть, а потому помилувано — на каторгу.

„Галицький православний зїзд“.

Під таким заголовком приносить російська преса звіт такого зїсту:

Дня 2. X. в селі Тилян, кросенського повіта, в Галичині, відбувся 2-й Галицький православний зїзд по благословенню львівського митропол. Діонісія і за дозволом польських державних властей. Зїзд тої організації „благочинний“ 2-го львівського округу о. Мих. Іваськов.

На зїзд прибуло 18 православ. батюжок з Галичини і коло 60 делегатів мірян, по одному з кожної громади. Председателем зїзду вибрано настоятеля львівської правосл. церкви ігумена Панталеймона, заступником протоєрея Онуфрія Сапїгу з горанського повіта і селянина Стефана Федька. Секретарями батюшки Константин Шеремета і Василій Свіршевський.

Засідання зїзду відбувалося в „місній часовні“, а було їх три з рефератами про:

1. Меморандум митр. Діонісія.
2. Положення православних в Галичині.
3. Звіт з парохії.
4. Юридичне становище церкви православної в Польщі.
5. Церковне майно.
6. Конкурентію на уніатських церковні буди в правосл. парохіях.
7. Школьні питання і гонення на правосл. мірян і священнослужителів.
8. Українїзацію.
9. Найближній собор.

По дискусії узвнено такі резолюції: „Принять к сьвіденю меморандум митр. Діонісія, благодарить владьку за его заштиту православия в Галицькій Русі и просить его принять к сьвіденю, что в своем служении православию он может рассчитывать на всемирную поддержку православных Галичин, не исключая жертвы крови и жизни“.

Далше узвнено догагати під центрального польського правительства „защити“ і „прекращенія гонений“ та „уравнения“ русско й національности, — змни тимчасових правил, або они противоречат автономии, ит споданачи закона Божія во всьх шлахад“ очевидно по російськи) та, де населення в значительной часті присоединилось к православию; надду православию духовенства землемо або шляхетско; передачі православия церковного майна (унайти) у православных парохіях і рїжних ивнших „льготных формальностей“.

Далше сїзд с возмущением протестует против попыток политических агитаторов внести смуту в церковную жизнь посредством украинизации“.

Относительно предстоящего собора сїзд просил комиссию по созыву собора, уравнивать

що сказала неправду перед т а к о ю людиною! Відчула приниження в душі, таке бездонно глибоке, що з ним не могло ривнятися навіть приниження проданої невольниці, яка мусила робити все, що їй нелюбє. І султанови не сказала правдивого імени свого сина. Але се не було для неї брехнею. Ні, і прийшло в її душу пізнання, що найбільшим пониженням для людини се брехня. І що те пониження тим більше, чим більше нікчемний той, перед котрим говориться неправду. І щось закричало в її душі дивними голосами: — „Ти цариця трьох частей світа! Чи ти стерпиш аж таке пониження?“ А другий голос говорив до неї немов здалека: — „Не убий!“

Знов напружила думку як струну і сказала: — „Прийма твою оборону перед злими язиками. Прийди завтра в сю пору. Я ще сьогодні буду в тій справі говорити з Падишахом“.

Агмед-баша весело схрестив руки на грудях, низенько склонився і вийшов.

IV.

Упала на шовкові подушки й відітхнула. Але не зтихнення утомленої. Хоч тряслася на цілім тілі, ум її був острий як бритва і ясний як огонь. Тряслася з обурення. І слези виступили їй з очей. — На лежанці відбулася в ній якась коротка, але мов буря напрасна боротьба. Нутрї її було так розфільоване як море в часі тучі і бурі. Нараз немов перун тріс у ній і потряс цілим еством її. Була наліп притомна від того потрясення. І здавалося їй, немовби щось зломалося в ній, щось урвалося, щось таке ніжне як далекий відгомін пісні, як золотий промінь сонця, як усміх дитинки. Так, дитинки, дитинки, дитинки.

(Далше буде).

3 РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ

Медіолянський „Супільний Тиждень“ проти неморальности. З медіолянського „Супільного Тиждня“ заслуговують головню на увагу резолюції відносно неморальности й хули: 1) Дякуючи добрій волі уряду й діяльности католицької акції, італійське право увійшло на шлях правильної боротьби з неморальністю і хулою, 2) одначе з другої сторони годиться зазначити, що устава проти хули й прокляття не звертає уваги на образу Бога а має тільки проти-супільну закраску, 3) потішаючим явищем є, що уряд утворив особну комісію, котра має слїдувати за переведенням цієї устаи в життя.

Російські робітники і релігія. „Красная газета“ доносить, що в Парохійні робітники зїбрали понад 2000 підписів під прошенням про дозволя на будову нової великої церкви в робітничій оселі. Місцеві комуністи не перешкаждали, тільки казали: „Но, хай собі збирають. А церкви і так їм не збудувати — бо не позволять митр. Діонізія в присутности делегатів польського уряду і професорів університету та молоді.“

Будова інтернату для правосл. виділу

У Варшаві на Празі близько правосл. митрополитичної катедри зачали будову нового інтернату для студентів правосл. богословського виділу варшавського університету коштом польського уряду.

Дня 19. с. м. на тім місці відправив торжественне богослуження з водосвятієм митр. Діонізія в присутности делегатів польського уряду і професорів університету та молоді.

Слідами Петра Великого

Мімо тяжкого фінансового положення і скрїв у світі агігуючи проти мілітаризму, велів уряд СССР, виставити воєнну флоту на Балтику, котра своєю силою перевищує безумовно флоту кожної иньшої держави над тим морем. Флоту та є лїд командою офіцера, вихованого ще в царській службі, а саме Вікторова. Його адміральський корабель називається „Марат“. Перша ескадра тої флоты складається з трьох дивізіонів, трьох дивізіонів контрторпедовців (кожда по 4 судна), з 2-х дивізіонів підводних лодок (кожда по 6 суден), з підводних резерви (три судна) та з 4 торпедовців і двох авіс. Контрторпедовці мають скорість до 30 вузлів на годину.

Друга ескадра призначена до оборони берегів складається з 3 кружляків і 2 дивізіонів контрторпедовців, з котрих один вийшов недавно з варшави.

Містичний „закон серії“

Нема т. зв. випадків.

Недавно помер відомий віденський учений, природник Павло Каммерер, котрий опісля відкриття дивного „закону серії“, знавочо також містичний. Наука до сьогодні не хоче прийняти того закону, але на диво-підтверджує його дійсність.

„Закон“ тої після Каммерера — полягає на тім, що зовсім неочікувані події, звані випадками, повторяться, або впливами словами; припадків нема. Недавно завалилася в Празі бетонова будівля, убивши 13 людей і ранивши багато. Річ ясна, що правдоподібність повторення такого „припадку“ далеко менша ніж повторення виграної на те саме число в рулеті або на лотерії, бож рулету має означене число цифр і власне на те крутиться, щоб на якісь числі стати, підчас коли будувлі з бетоноу не будують на те, щоб зараз завалися і то в скорім часі одна по другій. Але людська логіка каже одно, а таємничий „закон серії“ — друге. В сїд за пражської катастрофою посилалися катастрофи того самого рода, в Лондоні і в інших містах — в короткім часі. Найсміжша в Парижі.

Ще не прогала афера з украденим таємним документом про француско-англійський договір, а вже дедуплюють з Лондону, що з міністерства заграничних справ пропали дуже важні таємні акти.

Весь світ обїгда недавно вістна про такий надзвичайний випадок, як те, що при берегах Америки плавадна лодка „У 4“, виринула з моря, натрафива якраз на корабель, що над нею перепливав, розбилася й потонула. Воєнні судна в часі мира взагалі надзвичайно рідко тонуть, а шож доверва говорити про рідкість такого припадку, шож виринує з моря судно зустрілося якраз на місці свого виринання з води з корабель і розбилася до льога? І розум і всяка правдоподібність говорять проти повторення такого дивного припадку. Тимчасом містичний „закон серії“ знов побив над логікою: француська підводна лодка „Удіана“ скінчила подїбно як „У 4“.

Католицька Церква в Естонії. Католики в Естонії становлять 0.2% населення. В 1922 р. число їх виносило 2536, тепер упало до 2000. Найбільша парохія — менш-більш 1000 душ — це Таллін, него від кількох десятків літ кермують оо. Домінікани. Естонський нарід ще до недавна був дуже релігійний. Шойно вплив революції 1905 р. і світової війни змінили його значно.

Президент Кулідж про безрелігійну школу. „Покланяємося правдивому божевілдо, шукаючи грошею а власне качучи, всі наші зусилля повинні йти в напрямі здобуття знання, котре нас важє з вічністю. Ціле, наше знання, всі наші штуки не матимуть для нас значення доступу й не даватимуть нам трівкої моральної культури, поки не зрозуміємо, що ця культура не може бути нічим иншим як тільки видимим виразом внутрішньої дійсности. Коли наші виховні заклади не будуть рівночасно Божими домами, в котрих наша молодь вчитиметься почеси для правди — то вони принесуть нам велике розчарування. Відомости, що їх буде там черпати молодь збільшать тільки можливість роблення зла. Так у вихованню як і в життю йде про це, шоби ділати а не збирати відомости, не дбати про майно й мати цілдо вигідну посаду“...

КЕМАЛЬ-ПАША І КОРОЛЬ ЗОГУ. „Petit Parisien“ доносить: В справі признання короля Альбанї Зогу явився президент Турецький Кемаль-Паша: „Ні! Ні! Ні! Присягаю вам, що ніколи його не визнаю, хочби турецький нарід і парламент і уряд і вся моя семья та приятели були за тям, шоб його вивнати!“

Видно, небагато собі робить з „республики“ її президент Кемаль-Паша... АНГЛІЕЦЬ Детердінг, оден з нафтових магнатів, виступив у голландській газеті „Телеграф“ з острим обжадуваним держав за їх спокійне відношення до банди зумашедших большевизмів, котра гнобить 150 мільонів людей на очах всего світа. Державні мужї втратили відвагу: всі вони живуть під постійним страхом, „як випадуть будучі вибори“ і не звертають уваги на те, що большевизма пропагандя се пропаганда війни.

Крім того, що ви постійно відкидаєте відміну сїві — сказав я — говорите зівсім лязво по німечки. Я казав, що ви живите зовсім без похобок навіть рідко живилих німечьких сїві і тяжких речевь. Англієць роззалився: — Не тільки не. Ол райт. Можете ви мпоко говорити про яку хочете дїлявку. Вел. Я знати всі німечькі звороти та терміни аж до інтерекцій. Вел і ол райт тай аж до притякуючих і заперечних форм єс і но... Случай хотів, що на пероні був і другий Англієць. Він зачув нашу розмову та на ролдах земляка, звернувся кількома словами доздорвення до Англієця з театру. То почув на не: — Прощу — сказав цей — я ношу бічези, кашкет й лїюльку, але відміною дієслїв, зовсім незорфїтований, шож значить по німечьки: вел, єс, но й ол райт. Чиж мшу я ще розуміти й англійську мову? — О, — відповів — ви не знаєте? Вел! Я водорожувати скрїз, вєсять брїчези, їсти

КРАВАТИ Іван Рїдль Львів вул. Академічна 2. 267 33—50в

„АНГЛІЕЦЬ“

Вчера на залїзничому пероні зайшов я в розмову з паном, шож мав на собі грубо картаті штани і кашкет. З уст звисала йому шкелотонська лїюлька. Представився мені як Англієць з театру. Штом виступав в німечьких зодєвїлях, зїмово в рєвїях. Він читав про це, шож в самому Берліні підготовляють девять тєс. Він готовиться до того, бо пересвідчивий, шож матимє праці в шєрт. Дмухнув димом із лїюльки мені поїзд ієс і пробурмотів: „Тайм іє меней!“ (Час то шєти).

Я глянув на нього шїтаючи, бо не знав гаразд, шож саме хотів він цїми словами сказати. — Вел — зясував він мені — я це тільки так сказати. Ол райт. Цим не мати нішо до себе, О, но! Я навєст це тільки для схарактеризування. О, єс! — Чим я передовим займаєтесь? — прожджав я розмову. — О, — відповів — ви не знаєте? Вел! Я водорожувати скрїз, вєсять брїчези, їсти

ПОЛІТИЧНІ ВІСТКИ

В ПОЛІЦІІ зайшли дві події важні для її політичного життя: 1) Великий страйк в Лодзі заломався і то без інтервенції уряду. 2) В сїльній колєсї ППС. (польський партії соціалістичний) наступив роздор, який уже не дається заглати. Та партія в руках опортуністичних вождїв стала партією без обличчя, бо лязвувала між крайностями, яких люодити не можна. Ухваляючи радикальні резолюції, а в дійсности йшли з кожним урядом. З тої причини партія, хоч числом велика, втратила вплив на державну політику: з нею перестали рахуватися. Наслїдком того всего роздор.

СССР. Київська чревичайка увязила групу осіб під закидом шпїонажї з полковником Венгріновським на чолі. Опріч того увязнено за контрреволюцію предідателя районного ісполкома Курдїжнева.

ЗА СВОБОДУ в ч. 231 пнє про вимирання населення в „Калмуцькій республіці“. Експедиція „Наркомздрав“ установила, шож в останніх десятиліттях число мешканців цієї області зменшилося о 30.000. Приріст населення в порівнянні з довоєнним зменшився. Лютують пошєсти, населення живе в бруді і негігїєнічних умовах. Де-ж тая славетна культурна революція, про котру стільки кричали большевики? Нічого не змінилось від того, шож представник „Калмуцької республіки“ засїдає в Москві — навпаки населення зубожіло і вимирає...

ОГРАБИЛИ ФІНЛЯНДСЬКОГО ПОСЛА. З Москви доносять: Бандити здєржали стужбовий лїодь фальшивими сїгналами й ограбили пасажирів, між ними й фінляндського посла. Артї, котрий мав при собі 16.000 фїніл. марок і важкі документи (шоби зрозуміти, шож то були за „бандити“, треба знати, шож на днях Фінляндія вївкннула предлєження Москві так у справі договору про неагрєсію, як також торговельного договору).

КЕМАЛЬ-ПАША І КОРОЛЬ ЗОГУ. „Petit Parisien“ доносить: В справі признання короля Альбанї Зогу явився президент Турецький Кемаль-Паша: „Ні! Ні! Ні! Присягаю вам, що ніколи його не визнаю, хочби турецький нарід і парламент і уряд і вся моя семья та приятели були за тям, шоб його вивнати!“

Видно, небагато собі робить з „республики“ її президент Кемаль-Паша... АНГЛІЕЦЬ Детердінг, оден з нафтових магнатів, виступив у голландській газеті „Телеграф“ з острим обжадуваним держав за їх спокійне відношення до банди зумашедших большевизмів, котра гнобить 150 мільонів людей на очах всего світа. Державні мужї втратили відвагу: всі вони живуть під постійним страхом, „як випадуть будучі вибори“ і не звертають уваги на те, що большевизма пропагандя се пропаганда війни.

Крім того, що ви постійно відкидаєте відміну сїві — сказав я — говорите зівсім лязво по німечки. Я казав, що ви живите зовсім без похобок навіть рідко живилих німечьких сїві і тяжких речевь. Англієць роззалився: — Не тільки не. Ол райт. Можете ви мпоко говорити про яку хочете дїлявку. Вел. Я знати всі німечькі звороти та терміни аж до інтерекцій. Вел і ол райт тай аж до притякуючих і заперечних форм єс і но... Случай хотів, що на пероні був і другий Англієць. Він зачув нашу розмову та на ролдах земляка, звернувся кількома словами доздорвення до Англієця з театру. То почув на не: — Прощу — сказав цей — я ношу бічези, кашкет й лїюльку, але відміною дієслїв, зовсім незорфїтований, шож значить по німечьки: вел, єс, но й ол райт. Чиж мшу я ще розуміти й англійську мову? — О, — відповів — ви не знаєте? Вел! Я водорожувати скрїз, вєсять брїчези, їсти

Маленький фейлетон.

рустбїф, пити віски з содою й курити лїюльку. О, єс!

Крім того, що ви постійно відкидаєте відміну сїві — сказав я — говорите зівсім лязво по німечки. Я казав, що ви живите зовсім без похобок навіть рідко живилих німечьких сїві і тяжких речевь. Англієць роззалився: — Не тільки не. Ол райт. Можете ви мпоко говорити про яку хочете дїлявку. Вел. Я знати всі німечькі звороти та терміни аж до інтерекцій. Вел і ол райт тай аж до притякуючих і заперечних форм єс і но... Случай хотів, що на пероні був і другий Англієць. Він зачув нашу розмову та на ролдах земляка, звернувся кількома словами доздорвення до Англієця з театру. То почув на не: — Прощу — сказав цей — я ношу бічези, кашкет й лїюльку, але відміною дієслїв, зовсім незорфїтований, шож значить по німечьки: вел, єс, но й ол райт. Чиж мшу я ще розуміти й англійську мову? — О, — відповів — ви не знаєте? Вел! Я водорожувати скрїз, вєсять брїчези, їсти

Переклав з німечького Г. Б.

„ОЛЬКА“

ОДИНОКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ МАГАЗИН трикотажів.
Продає на тревальші СВЕТЕРИ, ТРИКОТИ, ПАНЬ-ОХИ,
РУКАВИЧКИ, СКАРПЕТКИ по цінах гуртових.

Львів, — Ринок 35.
(біля „Нар. Торговлі“).

Жиди запізували цісареву Зиту

Опис цікавої події приносить угорська преса:

Ще за працеління старого цісари Франца Йосифа депутация жидівського катаду в Прамонторі, к. Будапешту просила того цісари, щоб подарував їй там площу під будову божниці. Цісар подарував. Але потому прийшло письмо з цісарської канцелярії, котрим повідомлено жидівській катаду, що зайшла помилка: та площа вже передтим була подарована иньшим прохачам. Депутация явилася вдруге й просила подарувати иньшу площу. Цісар знов прирік. Але показалося, що й ту площу подаровано Сестрам Пречистої Діви Марії. Тимчасом вибухла війна і справа забулася. А тепер жидівська громада звернулася до цісареву Зиту, щоб вона як правна наслідниця додержала цісарського слова. Цісарева відповіла через графа Гуиньядія, що по перше вона не являється наслідницею старого цісари, а по друге не може розпоряджати площею з той причини, що та площа вже продана. Тоді жидівська громада запізувала цісареву до суду.

Кемаль-баша прилюдно зневажає коран

Голландський журналіст Ніцелс оповістив в органі „Algemeen Handelsblad“ цікавий опис того, як Кемаль-баша, теперішній президент Туреччини, „вчить західної культури“ Турків.

Як відомо, Коран (св. письмо мусулман) остро забороняє уживання алкоголю, що при палкій владі полудневих і східних племен виходило їм тільки на добро. Отож реформатор Туреччини (котрого Ніцелс дуже хвалить за його відвагу) відважився м. п. і на публичне зневаження корану, агітуючи за питтям алкоголю і даючи в тім приклад! Опріч того поручав європейські танці й сам танцює до рана з глибоко декольтованими жінками.

Кемаль-баша поробив і добрі реформи, але з алкоголем і декольтованими жінками мабуть не далеко затанцює.

Каварня Гостинниці „БЕЛЬМОНТ“

в домі Народної Гостинниці

Львів, Косцюшки 1.

приймає замовлення на бенкети, слюби в окремій салі. 317 12—15

НОВИНКИ

Повстання на Кавказі. В Кабардинській Окрузі на Кавказі вибухло повстання проти советської влади. Причиною мав бути розпорядок, щоб забирати дітей для виховання в комуністичних приютах.

Гарна анкета. Парисський дневник „Intransigent“ оголосив оригінальну анкету. Розіслав до високопоставлених осіб прохання розказати зі свого життя якесь добре діло. Всі відповіді оголошено і в цей спосіб заохочено читачів до сповнювання добрих діл. Між иншими цікаву відповідь дав почесний голова французького т-ва опіки над звірятами розказуючи свою пригоду з молодячих літ: „Було це над озером Чотирох Кантонів. Не розбираючись кинувся я у воду, щоби вратувати пчолу, котра потонула. І свого о вчинку я ніколи не уважав смішним“. — В Парижі на вуличних ліхтарнях є надписи: „Будь добрий для звірят“. Автором цього є саме почесний голова п. Фалізе.

Збірку арабських та єврейських рукописів знайшли недавно в Москві. До найцікавіших належить єврейський рукопис з р. 1530 про відкриття Америки й подорож до Росії. Збірка належала колись до барона Гінсбурга.

Фондація Карнегія, котра оснувала велике видавництво про світову війну 1914—1918, утворила м. п. польську секцію, котрої шефом став проф. історії варшавського університету д-р М. Гандельсман. Та секція видасть твір у 2 великих томах п. з. „Польща в часі Великої Війни“. Не підлягає сумніву, що й наші організації в Америці не позбавлені шансів, добитися участі в працях фондації Карнегія, якби вони не були „заняті“ головно — нападами на свою церкву.

Польський офіціоз „Епока“ помістила думку відомого москвофільського діяча п. Третьяка, котрий каже, що члени „Народного Дома“ у Львові звертаються до польської суспільности й уряду, щоб ті в 10-ліття Польщі віддали „Нар. Дом“ в руки правних власників. Забуває, що правні власники того майна се „Русини міста Львова“ без огляду на партії...

100.000 примірників повісти катол. письменника Мана п. з. „Zauberberg“ кінчиться продавати. Останню тисячку Ман підписав власноручно — кождий примірник.

Виріб взуття в Англії. Англія виробляє річно пересічно 117 мільонів паробув.

Султан просить охрестити його жінку. Недавно в католицькій місії в Танганайка, в східній Африці, відбулося торжественне хрещення княгині Марії, жінки Ругінда, султана в Ігангіре. Охрещена княгиня перебувала свого часу на лікуванні в Білих Сестер. Султан, котрий сам є протестантом, особисто просив охрестити його жінку.

„Нова Зоря“ продається у Львові в усіх більших трафіках і кіосках.

Рукописів редакція не звертає.

ОПОВІСТКИ

звичайний ЗАГАЛЬНИЙ ЗІЗД „РІДНОЇ ШКОЛИ“ У. П. Т.

відбудеться у Львові, дня 2. листопада 1928. р. (пятниця) в салі „Народного Дому“ при вул. Рутевського ч. 22. з таким дневним порядком: 1. Відкриття. 2. Верифікація протоколу попереднього Зізд. 3. Вибір Комісії-Матки для уложення лісти управлених органів Товариства. 4. Звіт Управи за р. 1927/28. 5. Звіт контрольної Комісії і уділення абсолюторії Головнім Управі. 6. Вибір Голови Товариства (§ 42). 7. Вибір 18 членів Головної Управи і 6 їх заступників (§ 42). 8. Вибір Контрольної Комісії 5 членів і 2 заступників (§ 45). 9. Вибір 5 членів Роземного Суду (§ 47). 10. Ухвалення річної вкладки. 11. Освітньо-шкільний реферат Д-ра Остапа Макарушки на тему: „Реформа шкільництва“. 12. Внески й запити.

Початок о годині 9. рано.

Право участі з рішачим голосом мають відпоручники Кружків, вибрані Загальними Зборами Кружка (§ 26. уст. 4.). На кождих 50 членів припадає 1 відпоручник. Кождих 25 членів нової 50-ки уважається за повну 50-ку. Кружок може мати найбільше 15 відпоручників, а мусить мати найменше одного. Відпоручники являються з писемними повноваженнями від свого Кружка. Передача повноважень на иншу особу недопускаєма (§ 50. статута). Якщо о год. 9. не буде на салі статутом вимаганого числа відпоручників (100), то за годину відбудеться Загальний Зізд в тій самій салі з тим самим дневним порядком без огляду на число присутних відпоручників (§ 52. статута). — **Головна Управа „Рідної Школи“.** — Ілля Корнудз вр., голова. — Теодор Мартинець вр., секретар.

ЛЕВ ЛЕВИЦЬКИЙ

Помер судовий радник і бувший посол до гал. Союму й віденського парламенту, організатор Рожнітвицини і Скільщини, пильний інформатор нашої преси з кождої місцевости, куди лиш кинула його доля і примірний сиа гр.-кат. Церкви. Був се дійсно взорець тихого працівника, по яким остають трівкі следи праці. — Останні свої літа мусів покійний пережити здалека від рідної і рідної землі, на заточенню в Острові коло Познаня, а загальний жаль нашої суспільности супровожав його до могили.

ОГОЛОШЕННЯ

Препарат до чищення 316 13—20
брудних стін і тапетів
1 кг. вистарчає
НА 2 КІМНАТИ.
Склад тільки у
О. Т. ВІЖКЛЕРА СИН
:: Ринок 28 :: ЛЬВІВ :: Телефон: 19-95

Фабрика ПИЛЬНИКІВ Г. МОЛЧИНСЬКИЙ

Львів, вул. Волинська 25, тел. 20 18, станія зал.: Львів-Підзамче. Приймає ПИЛЬНИКИ до насікання і замовлення на нові. 232 24-25

ПАРОХІЯЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ НА СПЛАТИ.
I-ша библ. — 58 книжок за 60 зод. платних у 3-місяч. ратах; II-га библ. — 110 книжок за 160 зод. пл. у 4 ратах, при чім перша рата 61 зод., прич. р по 33 зод. Перша библ. надається для сільських, друга для міських парох. іббліотек. Усі книжки відповідно дбрані й певні щодо змісту. В переплеті I библ. 100 зод., II библ. 220 зод. — Замість готівки приймаємо також векслі 3—4 місячні; дочисляємо тоді ще есконт. Замовляти: „Добра Книжка“ — Львів — Lwów, skr. p. 11. 294 18—50

НЕПРОМАКАЛЬНІ ПЛАХТИ

заграничні, в великім виборі

I. КОНРАД Львів, вул. Гетьманська ч. 22.
Тел. 49—83. 344 3—4

ДЕНТИСТ ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Сикстуська ч. 17, II. пов.

Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в качуку і золоті після американської системи. Пациєнтів з провінції полагаються в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Полекмі в сплатах. 4—5

НАДІЙШЛИ З ПАРИЖА ОСТАННІ КРЕАЦІЇ
ОПАСОК — ГОРСЕТІВ — СТАНИКІВ ПАНЧІХ — формуючих ноги
ПАНЧОХИ на жилики
МАГАЗИН ПАРИЗЬКИХ
ГОРСЕТІВ „МАЛГОЖАТА“
346 ЛЬВІВ, БАТОРОГО 34/II. 2—20

Рукавички, панчохи - - - скарпетки, реформи
ПФАУ, Львів, Ринок 19.

246 в пайдешейше, бо вхід через сїни. 38-50